

Wersja zanonimizowana

Tłumaczenie

C-502/23-1

Sprawa C-502/23

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

Data wpływu:

7 sierpnia 2023 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Landgericht Düsseldorf (Niemcy)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

13 lipca 2023 r.

Powód:

MC

Pozwana:

Iberia, Líneas Aéreas de España, SA Operadora Unipersonal

Landgericht Düsseldorf (sąd krajowy w Düsseldorfie)

Postanowienie

W cywilnym postępowaniu spornym

MC, [...] Gelsenkirchen,

powód,

[...]

przeciwko

IBERIA, LINEAS AEREAS DE ESPAÑA, SOCIEDAD ANÓNIMA
OPERADORA UNIPERSONAL, [...] Frankfurt,

pozwana,

[...]

Landgericht Düsseldorf (22 izba cywilna)

w dniu 13 lipca 2023 r.

[...]

postanowił:

Postępowanie zostaje zawieszono.

Do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej kieruje się, na podstawie art. 267 akapit pierwszy lit. b) i akapit trzeci TFUE, następujące pytania w celu dokonania wykładni prawa Unii:

1.

Czy art. 5 ust. 1 lit. a) w związku z art. 8 ust. 1 lit. a) i art. 7 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 261/2004 (zwanego dalej „rozporządzeniem o prawach pasażerów linii lotniczych”) należy interpretować w ten sposób, że pasażer, który nabył bilet na lot obsługującego przewoźnika lotniczego nie za pomocą środków pieniężnych, lecz za pomocą mil premiowych w ramach programu lojalnościowego dla często podróżujących pasażerów ustanowionego przez innego przewoźnika lotniczego, może, w przypadku odwołania tego lotu, żądać od obsługującego przewoźnika lotniczego zwrotu w pieniądzu kwoty odpowiadającej cenie biletu?

2.

W razie odpowiedzi twierdzącej na pytanie pierwsze: Czy cenę za bilet lotniczy w rozumieniu art. 8 ust. 1 lit. a) rozporządzenia o prawach pasażerów linii lotniczych, której zwrotu pasażer może żądać w pieniądzu, należy w takich przypadkach obliczyć zgodnie z publicznie dostępną taryfą, według której odpowiedni odwołany lot jest oferowany do sprzedaży przez obsługującego przewoźnika lotniczego, czy też zgodnie z(e) (średnią) wartością wykorzystanych mil premiowych?

Uzasadnienie:

I.

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym opiera się na następującym stanie faktycznym:

Powód zakupił bilet w British Airways na lot obsługiwany przez pozwaną z Düsseldorfu przez Madryt w Hiszpanii do Mexico City w Meksyku na dzień 15 marca 2022 [2023] r. (numery lotów: IB 3141 i IB 6405). Zapłacił za to

2

57 500 mil premiowych dla często podróżujących pasażerów w programie lojalnościowym British Airways oraz 236,27 EUR tytułem podatków i opłat.

Publicznie dostępna taryfa za wspomniany lot wynosi 5342 EUR, wliczając w to podatki i opłaty.

Lot został odwołany przez pozwaną.

Powód odmówił zaproponowanej mu zmiany planu podróży i w dniu 16 marca 2023 r. wezwał pozwaną do zwrotu kosztu biletu lotniczego w pieniądzu w kwocie 5342,00 EUR, wyznaczając termin zapłaty do dnia 24 marca 2023 r. Pozwana nie dokonała żadnych płatności.

Powód w niniejszym cywilnym postępowaniu spornym domaga się,

nakazania pozwanej zapłaty na jego rzecz kwoty 5342,00 EUR [...] [plus koszty zastępstwa prawnego i odsetki].

Pozwana wnosi o,

oddalenie powództwa.

Pozwana jest zdania, że powód może co najwyżej domagać się przyznania mil premiowych, ponieważ nabył lot za pomocą mil premiowych linii lotniczych British Airways, a nie za pomocą płatności pieniężnej. Ze względu na to, że pozwana nie może przyznać mu mil premiowych British Airways, powód musi skontaktować się z British Airways w sprawie zwrotu.

II.

Powodzenie powództwa zależy w decydującym stopniu od pytań wymienionych w sentencji.

Ściśle rzecz ujmując:

1.

Powodowi przysługuje wobec pozwanej roszczenie o zwrot ceny biletu lotniczego w wysokości 5342,00 EUR zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. a), art. 8 ust. 1 lit. a) rozporządzenia o prawach pasażerów linii lotniczych, jeżeli może żądać zwrotu ceny biletu lotniczego w pieniądzu, mimo że nie nabył lotu za pomocą płatności pieniężnej, ale przy wykorzystaniu mil premiowych.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. a), art. 8 ust. 1 lit. a) rozporządzenia o prawach pasażerów linii lotniczych pozwana jest zobowiązana – ze względu na to, że odwołała ona lot, na który powód miał potwierdzoną rezerwację – według wyboru powoda, zwrócić mu pełny koszt biletu w terminie siedmiu dni za pomocą środków przewidzianych w art. 7 ust. 3 rozporządzenia o prawach pasażerów linii lotniczych po cenie, za jaką bilet został kupiony.

a)

Powód zakupił bilet tylko częściowo za pomocą płatności pieniężnej w kwocie 236,27 EUR tytułem podatków i opłat, a w pozostałym zakresie wykorzystując 57 500 mil premiowych dla często podróżujących pasażerów w programie lojalnościowym British Airways.

Rodzaj i wysokość roszczenia o zwrot kosztów określa art. 7 ust. 3 rozporządzenia o prawach pasażerów linii lotniczych, do którego wyraźnie odsyła art. 8 ust. 1 lit. a) tiret pierwsze rozporządzenia o prawach pasażerów linii lotniczych. Zgodnie z art. 7 ust. 3 rozporządzenia o prawach pasażerów linii lotniczych, zwrotu kosztu biletu lotniczego należy dokonać w gotówce, elektronicznym przelewem bankowym, przekazem bankowymi lub czekami bankowymi albo, za pisemną zgodą pasażera, w bonach podróży lub w formie innych usług. W związku z tym niejasne jest, czy powód może domagać się zwrotu równowartości wykorzystanych mil premiowych w euro. W ocenie sądu odsyłającego jest to możliwe.

Nie może stać temu na przeszkodzie fakt, że powód nie nabył pierwotnie biletu za pomocą środków pieniężnych, lecz przy wykorzystaniu mil premiowych. Zwrot w postaci bonów podróży lub innych usług, który obejmuje również ponowne naliczenie mil premiowych, może nastąpić, zgodnie z wyraźnym brzmieniem art. 7 ust. 3 rozporządzenia o prawach pasażerów linii lotniczych, wyłącznie za pisemną zgodą pasażera. Ze względu na to, że powód nie wyraził takiej zgody w niniejszej sprawie, równowartość mil premiowych musi zostać zwrócona w pieniądzu.

Nie może stać temu również na przeszkodzie fakt, że art. 8 ust. 1 lit. a) rozporządzenia o prawach pasażerów linii lotniczych, który wyraźnie odnosi się do art. 7 ust. 3 tego rozporządzenia, opiera się na zwykłym przypadku płatności za bilet za pomocą środków pieniężnych i pomija przypadek zwrotu kosztów biletu lotniczego przy użyciu mil premiowych. Zgodnie bowiem z art. 3 ust. 3 zdanie drugie rozporządzenia o prawach pasażerów linii lotniczych, ma ono wyraźnie również zastosowanie w przypadkach, w których bilety zostały zakupione u przewoźnika lotniczego w ramach programu lojalnościowego lub innego programu komercyjnego. Takie programy obejmują również programy dla często podróżujących pasażerów oferujące mile premiowe, takie jak program British Airways. Prowadzi to do wniosku, że prawodawca wyraźnie miał na uwadze przypadek taki jak w przedmiotowej sprawie i mimo to zdecydował się, zgodnie z art. 8 ust. 1 lit. a) tiret pierwsze rozporządzenia o prawach pasażerów linii lotniczych, zastosować do roszczenia o zwrot – bez ograniczeń – zasady zwrotu, o których mowa w art. 7 ust. 3 o prawach pasażerów linii lotniczych, aby uniknąć niedogodności dla pasażera w takich przypadkach.

Należy przy tym w szczególności zauważyć, że nierzadko – tak jest w niniejszej sprawie, gdzie mile premiowe z programu lojalnościowego British Airways dla często podróżujących pasażerów mogą być również wykorzystane na loty

obsługiwane przez pozwaną – mile premiowe w ramach programów lojalnościowych dla klientów mogą być również wykorzystane na zakup lotów obsługiwanych przez inne linie lotnicze, które są członkami tego samego sojuszu linii lotniczych. W takich przypadkach obsługująca linia lotnicza, do której skierowane jest roszczenie, nie może w ogóle lub może jedynie ze znacznymi trudnościami naliczyć ponownie mile premiowe wydane przez inną linię lotniczą na koncie milowym pasażera. Aby uniemożliwić obsługującemu przewoźnikowi lotniczemu odesłanie w takich przypadkach pasażera w celu uzyskania zwrotu do linii lotniczej, która ustanowiła program milowy, prawodawca najwyraźniej zdecydował się zawsze, również w takich przypadkach przyznawać pasażerowi roszczenie o zwrot pieniędzy.

Jest to także zgodne z celem rozporządzenia o prawach pasażerów linii lotniczych, jakim jest ustanowienie wysokiego poziomu ochrony pasażerów podróżujących drogą lotniczą. Trybunał orzekł również w przedmiocie roszczenia o odszkodowanie na podstawie art. 7 ust. 1 rozporządzenia o prawach pasażerów linii lotniczych, że art. 7 ust. 3 tego rozporządzenia należy interpretować szeroko w celu ustanowienia wysokiego poziomu ochrony pasażerów (zob. wyrok Trybunału z dnia 3 września 2020 r. – C-356/19 Delfly/Smartwings Polska [...]: Pasażer może domagać się zapłaty odszkodowania w walucie krajowej zamiast w euro).

Ponadto obsługujący przewoźnik lotniczy może, zgodnie z art. 13 rozporządzenia o prawach pasażerów linii lotniczych, wystąpić z roszczeniem regresowym przeciwko drugiemu przewoźnikowi lotniczemu, który wydał mile premiowe.

b)

Powód domaga się kwoty w wysokości 5342,00 EUR. Odpowiada to publicznie dostępnej taryfie, po jakiej przedmiotowy lot jest sprzedawany przez pozwaną. Bezsporne jest, że powód musiałby zapłacić kwotę 5342,00 EUR, gdyby zarezerwował lot za pomocą środków pieniężnych. Sąd odsyłający uznaje za właściwe oparcie wartości mil premiowych na tej hipotetycznej cenie zakupu. Wprawdzie mile premiowe mają również pewną (średnią) wartość, którą także można by wziąć pod uwagę. Jednakże wartość wykorzystanych mil premiowych różni się znacznie w zależności od lotów, na które mile te są wykorzystywane. W zależności od tego, który lot jest rezerwowany przy użyciu mil, wykorzystanie mil może być czasami bardziej korzystne, a czasami mniej korzystne dla pasażera, przy czym wartość mil jest zwykle wyższa w przypadku długich lotów na trasach długodystansowych niż w przypadku częstszych lotów krótko- i średnidystansowych. Jednakże, w opinii sądu odsyłającego, nie byłoby praktyczne ani też akceptowalne dla pasażera, gdyby chcieć w tym wypadku określić swego rodzaju „średnią wartość” mil premiowych, ewentualnie na podstawie lotów odbywanych przez pasażera w przeszłości lub na podstawie zachowania przeciętnego uczestnika programu mil premiowych. Dla pasażera jakakolwiek wartość mil premiowych w momencie ich wykorzystania jest zatem całkowicie nieprzejrzysta. Z reguły nie ma on wglądu w odpowiednie kalkulacje

linii lotniczej ani w umowy linii lotniczej z innymi liniami lotniczymi z tego samego sojuszu lotniczego w sprawie akceptacji mil premiowych przy rezerwacji lotu.

Powód oświadczył, że regularnie wykorzystuje mile na bardzo drogie loty.

Poprzez rezerwację przedmiotowego lotu z Düsseldorfu przez Madryt do Mexico City na dzień 15 marca 2023 r. przy użyciu 57 500 mil premiowych, wartość wykorzystanych mil premiowych została – zdaniem sądu odsyłającego – ustalona na poziomie publicznie dostępnej ceny biletu lotniczego w wysokości 5342,00 EUR. Z uwagi na późniejsze odwołanie lotu, powód nie może już z tych mil skorzystać. Jeśli linia lotnicza ustanawia odpowiednie programy mil premiowych ze względów marketingowych i by pozyskać lojalnych klientów, a pasażer wykorzystuje te mile do rezerwacji lotu, wówczas linia lotnicza – jeśli anuluje dany lot – musi zaakceptować odpowiedzialność w kwocie publicznie dostępnej taryfy lotniczej za ten lot, zwłaszcza że kalkulacja programu premiowego jest całkowicie nieprzejrzysta i nietransparentna dla pasażera.

c)

Wykładnia rozporządzenia o prawach pasażerów linii lotniczych nie jest tak oczywista w odniesieniu do postawionych powyżej pytań, aby prawidłowy wynik wykładni można było bez wątplenia wyprowadzić z tekstu rozporządzenia o prawach pasażerów linii lotniczych i wcześniejszego orzecznictwa Trybunału. [...]